

STORA UTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 12a/1982-83 med anledning av landskapsstyrelsens meddelande till landstinget angående revision av lagstiftningen rörande Ålands självstyrelse.

Vid meddelandets andra behandling har landstinget inte oförändrat godkänt det förslag som framställts i stora utskottets betänkande nr 12/1982-83. Landstinget har härvid beslutat på nytt inbegära stora utskottets betänkande i ärendet.

I anledning härav har utskottet behandlat ärendet och därvid konstaterat att landstinget godkänt följande ändringar i stora utskottets betänkande.

Detaljmotiveringen.

10 § 22-23 punkterna: sista meningen i tredje stycket på sidan 7 erhöll följande lydelse:

Av den orsaken har landstinget föreslagit att i 17 § intas bestämmelser om samarbete mellan landskapets och rikets myndigheter vid förvaltningen av dessa områden.

10 § 26 punkten: fjärde stycket på sidan 7 erhöll följande tillägg:

Här avsedd behörighet skulle även innefatta rätten att lagstifta om utminuter och utskänkning av alkoholdrycker ombord på i landskapet registrerade handelsfartyg.

10 § 28 punkten: punktens motivering på sidan 8 kompletterades med följande tillägg:

Likaså fogas 3 punkten i 20 § till undantagen, emedan även denna punkt berör näringslagstiftning som ankommer på riket.

10 § 35 punkten: sista meningen i första stycket på sidan 9 erhöll följande lydelse:

Vidare anser landstinget att denna punkt inte bör gälla Finlands Bank.

17 §: Eftersom 3 och 4 punkterna skulle skrivas samman erhöll motiveringen följande lydelse:

17 § 3 punkten. Se motiveringen under 10 § 22 och 23 punkterna.

20 §: Beslöts införa en ny 29 punkt. I anledning härav införs i detaljmotiveringen på sidan 15 före 21 § 15 punkten följande stycke:

29 punkten. Ny punkt som införs på grund av den i 10 § 26 punkten gjorda änd-

ringen. Den tidigare 29 punkten blir nummer 30.

21 § 14 punkten: på sidan 15 omedelbart före 21 § 15 punkten införs följande stycke:

21 § 14 punkten: Landstinget anser att i punkten avsett samråd bör gälla beslut angående ifrågavarande bankers verksamhet i allmänhet.

I detaljmotiveringen på sidan 16 införs en ny punkt med följande lydelse:

21 § 21 punkten.

Med beaktande av att huvuddelen av alkohollagstiftningen föreslås tillhöra rikets behörighet finner landstinget det vara motiverat att samråd mellan vederbörande riksmyndigheter och landskapsstyrelsen sker innan sådana åtgärder av alkoholpolitisk natur vidtas som kan få återverkningar för landskapet. Motsvarande samrådsförfarande gäller för landskapsstyrelsens åtgärder på detta område enligt 17 § 2 punkten.

Då av riksmyndigheterna vidtagna alkoholpolitiska åtgärder i vissa fall kan få betydande återverkningar för landskapets näringsliv, inte minst då det gäller turismen, finner landstinget det vara nödvändigt att landskapet skulle ges möjlighet att direkt påverka sådana beslut. Därför föreslås att landskapsstyrelsens samtycke skulle inhämtas i det fall att en alkoholpolitisk åtgärd kan få särskild betydelse för näringslivet på Åland.

Lagtexten.

Landstinget omfattade lagtexten i stora utskottets betänkande med följande ändringar:

10 §.

- - - - -
28) närings- och yrkesverksamhet med de undantag som anges i 20 § 3, 5, 6, 7, 13, 15, 20, 26 och 27 punkterna, dock såvunda att landstinget i dessa fall tillkommer behörighet att jämsides med rikets vederbörande organ lagstifta om främjande av närings- och yrkesverksamhet;
- - - - -

35) bankernas in- och utlåningsverksamhet, när fråga är om annat än räntesatserna och sådana allmänna förutsättningar för utövande av verksamhet som uppställs i likviditets- och soliditetsfrämjande syfte och såvitt fråga är om andra banker än Finlands Bank;
- - - - -

17 §.

- - - - -
3) landskapets befolkningsregister, föreningsregister, firmaregister och register över handels- och fiskefartyg skall organiseras på sådant sätt att

statsmyndighet därur kan erhålla för sin verksamhet erforderliga uppgifter; angående rätten för enskilda att erhålla utdrag ur här avsedda register gäller vad i rikslagstiftningen är bestämt om motsvarande register.

20 §.

- 29) annan än i 10 § 26 punkten nämnd alkohollagstiftning; samt
30) (som 29 punkten i stora utskottets betänkande nr 12/1982-83).

21 §.

14) beslut av Finlands Bank rörande bankernas verksamhet på Åland skall fattas i samråd med landskapsstyrelsen eller av landskapsstyrelsen för ändamålet tillsatt organ;

21) åtgärd av alkoholpolitisk natur som kan få återverkningar för landskapet kan vidtas först sedan samråd med landskapsstyrelsen ägt rum; alkoholpolitisk åtgärd av särskild betydelse för landskapets näringsliv får vidtas endast med landskapsstyrelsens samtycke.

28 §.

I verksamhet som staten eller sammanslutning, där staten äger avgörande inflytande, upprätthåller i landskapet får anställas endast person vars modersmål är svenska eller som eljest styrkt att han fullständigt behärskar svenska språket såväl i tal som i skrift. I verksamheten skall företrädesvis anställas personer som vid anställningsförhållandets inledande är bosatta i landskapet.

58 §.

Inom rättsområde som anges i 20 § 1 mom. 18-30 punkterna kan lagstiftnings- och förvaltningsbehörigheten helt eller delvis överföras till landskapet från den tidpunkt riksdagen bestämmer i lag, vilken utfärdats med landstingets samtycke. Ikraftträdandet av sådan lag, överförande av förvaltningen och tillämpningen av i landskapslagstiftning givna bestämmelser inom här avsett område kan äga rum tidigast ett år efter det sagda rikslag har utfärdats.

Stora utskottet har omfattat de ändringar som godkänts av landstinget i ärendet.

Beträffande ändringen i 28 § har ledamoten Öberg anmält avvikande mening och omfattat stora utskottets tidigare betänkande.

Med hänvisning till det ovan anförda får stora utskottets värdsamt föreslå
att Landstinget måtte bringa detta betänkande
tillsammans med stora utskottets betänkande
nr 12/1982-83 till landskapsstyrelsens kännedom
för att framföras som önskemål vid den förestående
revisionen av självstyrelselagen.

Mariehamn den 1 februari 1983.

På stora utskottets vägnar:

Alarik Häggblom
ordförande

Göran Lindholm
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordf. A.Häggblom, v.ordf. K.Jansson, ledamöt. Andersson,
Berg, Helling, Holmberg, Blomqvist, S.-O.Lindfors och Öberg.